

Een

*Het menselijk hart wijkt af van dat van alle andere schepsels.
Hoewel de lichamelijke functie hetzelfde is als bij dieren, is de invloed van
het hart op de menselijke ziel grillig en fataal.*

– Rose

7 juni 1880

Met luid gekraak zakte de wagen opzij en begon als een groot kreupel dier heen en weer te zwalken. Carina DiGratia rukte aan de teugels en trapte ondertussen behendig met een voet de rem in. De wagen kwam knarsend tot stilstand. Ze legde een hand op haar borst en voelde haar hart in haar keel bonzen. Een snelle blik naar links deed haar duizelen.

Niet dat de weg zo steil was, maar hij had haar al slingerend doen stijgen naar zo'n duizelingwekkende hoogte dat ze nu recht de afgrond inkeek. Een gapende afgrond die haar met huid en haar zou verslinden. Ze sloot haar ogen en verzette zich tegen de toenemende angst. Haar reisboek had er geen melding van gemaakt dat deze weg beter begaanbaar was voor berggeiten dan voor reizigers.

Biddend dat de rem het zou houden, sprong Carina van de wagen. Ze legde een flinke kei achter het ene achterwiel van de wagen, haastte zich naar de andere kant, bukte zich op het stukje weg tussen de wagen en de rotswand en bekeek de shade. Losse spaken en een gebarsten velg. Het wiel was onbruikbaar. Ook dat nog! *Perchè?* Waarom?

Ze stond op en gaf er een trap tegen. De trap dreunde van haar scheenbeen door naar haar knie en ze hapte naar lucht vanwege de

pijn, pakte haar been vast en hinkte naar achteren. Toen balde ze haar vuisten en bleef stilstaan, beide voeten weer op de grond. Ze keek dreigend naar het wiel, alsof dat zou helpen.

Door de manier waarop hij verreed haar recht aan te kijken, had Carina kunnen weten dat de oude wagenmaker haar afzette. Ze had het aangevoeld, maar had het genegeerd omdat ze goed van vertrouwen was. Ze was altijd te goed van vertrouwen! De oude man had haar vast dwaas gevonden en ze gaf hem groot gelijk. Ze drukte de rug van haar hand tegen haar voorhoofd, liep langs de wagen en bleef een eindje van de rand van de diepte stilstaan.

Carina draaide zich om, hield haar hand boven haar ogen en volgde de weg die langs de rand van de afgrond omhoog kronkelde. Ze zou dankbaar moeten zijn; een kapot linkerwiel had haar over de rand kunnen doen slaan. Haar maag draaide zich bijna om bij die gedachte. Ze wankelde en greep de wagen vast.

Ze liep langs de wagen naar de grote donkerbruine muilezel die ervoor was ingespannen. Ze liet haar hand over zijn bestofte rug gaan en woelde met haar vingers door zijn weerbarstige manen. Zijn gezelschap troostte haar.

'Bene!' En toen: *'Goed. Wat nu, Dom?'*

Hij snuffelde aan haar hand. De stugge snorharen op zijn fluweelachtige snuit kietelden aan haar handpalm. Hij keek wijs en sympathiek uit zijn diepbruine ogen, maar hij gaf geen antwoord ... noch in het Engels noch in het Italiaans. Hij was maar een muilezel. Carina voelde zich eenzaam.

Ze maakte het tuig los en leidde de muilezel naar de granietroze rotswand, waar een beetje schaduw was. Een kleine kilometer achter en voor haar werd de weg weer breder, maar hier, hoog langs de berg, was de weg amper breed genoeg voor de wagen. Natuurlijk was het wiel juist op deze gevaarlijke plek kapotgegaan. Carina hief een geopende hand naar de hemel. *'Grazie, Signore.'*

Een dun glinsterend stroompje sijpelde van de rotswand de weg over. De zwarte en witte spikkels in het natte roze graniet weerkaatsten de zon als edelstenen. Ze keek boos naar de groef waarin het wiel terecht was gekomen. Nauwelijks te zien, maar blijkbaar groot genoeg om de zwakke plek in haar wiel aan het licht te brengen en voor een afschuwelijke, holle knal te zorgen, gevolgd door

het wegzakken en het heen en weer slingeren van de wagen dat haar hart in haar keel had doen bonzen.

Carina wierp een blik over de rand en zag ver beneden zich het blauwwitte water stromen. Langs de oevers zag ze puntige dennenbomen staan. De helling was rotsachtig. De laatste kilometers van haar tocht had ze vermeden naar het uitzicht te kijken, omdat de weg steeds steiler werd en steeds verder van de kreek vandaan in de richting van de blauwe hemel klom.

Wat moest ze doen? Ze sloeg een kruis en liet zich tegen de rotswand op de grond zakken. Boven zich zag ze een dennenboom, omgeven door een dikke bos droog, vergeeld gras, die uit een spleet in de rots groeide. De lange, dunne wortels kronkelden tegen haar rug. Een riskante plek, maar het boompje klampte zich daar vast en groeide er.

Die vasthoudendheid, die moed. Bezat zij niet dezelfde eigenschappen? Had papa haar niet van jongs af *tigre*, zijn kleine tijgerjong, genoemd? Nu ze zo ver van huis en van haar familie verwijderd was, voelde ze zich geen tijger. Maar ze moest. Ze moest vechten. Het wiel was kapot, de weg was smal, de afgrond diep ... Nu ze al zover gekomen was, kon ze zich door zoiets onbetekendens niet uit het veld laten slaan.

Er zat niets anders op dan wachten. Deze weg leidde naar Crystal in Colorado, de parel van de Rocky Mountains. Een magische stad waar dromen uitkwamen. Ze kreeg weer hoop en nieuwe vastberadenheid. Op de takken boven zich hoorde ze een kraai. Ze trok zich er niets van aan. Laat die stomme vogel maar lachen. Ze zou wel eens laten zien wat Carina DiGratia in haar mars had.

De schaduw was nog geen halve meter breed nu de zon op haar hoogst was, maar ze vond er wat verkoeling. De afgelopen uren had de zon gebrand aan een hemel die zo blauw was als *tia* Marta's broodschaal. De reisboeken die schreven dat de lucht op deze hoogte ijl was, hadden gelijk. Ze moest zich intussen op een hoogte van drie kilometer bevinden nu ze zo dicht bij het hoogste punt van de bergpas was. Doms oppervlakkige ademhaling en die van haarzelf zeiden genoeg.

Ze leunde met haar hoofd tegen de berghelling en maakte de hoed met de brede rand, die mama haar had meegegeven, los.

Ze wilde goed kunnen zien, zonder een rand die haar zicht belemmerde, ook al was het uitzicht nog zo angstaanjagend. Opnieuw drong de gedachte aan de diepe afgrond zich aan haar op.

Ze had last van hoogtevrees, sinds Divina haar het dak op had gelokt toen ze nog maar vier was. Carina deed haar ogen dicht en hoorde in gedachten de stem van haar zus. *'Niet zo ver naar voren buigen, Carina. Carina, niet ...'*

Carina opende haar ogen en wreef over haar onderarm. De breuk was goed genezen, jonge botten herstelden zich snel. Maar de angst was gebleven, hoewel ze keer op keer had geprobeerd die te overwinnen. En ze had het Divina nooit vergeven. Ze liet haar blik naar de overkant van de vallei gaan. Wat deed ze hier ook op deze bergtop? Waarom verzocht ze God?

Ongevraagd dook er een andere herinnering op, scherp en duidelijk, alsof hij in haar geheugen gegrift stond. Stemmen, laag en zacht, door de muur van de schuur heen waar Carina haar oor tegenaan gedrukt had, een vage schaduw in het maanlicht. Geroezemoes en zacht gelach, een fluisterstem en een reactie, lager en liever, die als puntige scherven van gebroken dromen in Carina's hart prikten.

Ze had hen schreeuwend uitgescholden toen ze samen uit het hooi overeind krabbelden. Ze had nog meer scheldwoorden gebruikt toen ze tegen Flavio's borstkas beukte terwijl hij zich probeerde te verontschuldigen voor iets wat niet te verontschuldigen viel. En Divina, Divina had in haar vuistje gelachen. Dat zou ze haar ook nooit vergeven.

Zelfs op dit moment waren de vernedering en de pijn nog net zo vers als op die avond drie weken geleden. Ze had gebeden: *Wat moet ik doen? Hoe kan ik dit verdragen?* Ze had God om een antwoord gesmeekt en de volgende ochtend had ze de advertentie gezien: een huis en nieuwe mogelijkheden. *Grazie, Dio*, dit was het antwoord. En hier was ze dan, een half continent van Sonoma in Californië verwijderd, bezig een berg te beklimmen. Als Flavio haar wilde, moest hij maar komen en het bewijzen.

Ze trok haar knieën op en duwde haar ellebogen in de rok die ertussen hing. Ze liet haar kin op haar handen rusten en keek naar de beige linnen zoom. Als ze zo voorovergebogen zat beknelden de

baleinen van haar korset haar onderste ribben onder haar witte batis-ten blouse. Zo kon ze niet lang blijven zitten. Ze gaf zichzelf een klap op haar dijen, stond op en gooide haar hoed in de wagen. Daarna begon ze heen en weer te lopen en overdacht haar dilemma.

Ze kon de wagen uitladen en Dom haar spullen een voor een de helling op laten slepen, behalve de schommelstoel, het beddengoed en het servies. Maar wat moest ze dan met de wagen doen? Zelfs haar sterke muilezel kon geen wagen met drie wielen trekken. Maar ze kon hem ook niet midden op de weg laten staan. Hij was niet groot, maar op dit smalle punt konden er aan een kant slechts twee mannen naast elkaar langs.

Omdat de wagen tegen rotswand aan was gevallen, wist ze ook niet of het beschadigde wiel kon worden verwijderd en vervangen. Kon de wagen uit elkaar worden gehaald en dan naar beneden worden gesleept? Ze draaide zich met een ruk om toen ze geluid hoorde en tuurde de weg naar beneden af. Er kwam een grote wagen naar boven, getrokken door vier sterke paarden. Het voorste span was zwart en het span daarachter was bruin met wit en nog groter dan het eerste. Duidelijk Clydesdales.

Een man alleen spoorde ze aan, hoog op de bok, voor de lading die netjes afgedekt en vastgebonden achter hem lag. Ze dacht niet dat hij haar gezien had toen hij zijn paarden de smaller wordende weg op manoeuvreerde. Het gaf ook niet. Met zulke sterke paarden zou hij haar snel bereikt hebben.

Deze wagen was door God gestuurd, ongetwijfeld. *'Grazie, Signore'*, zei ze, deze keer zonder sarcasme of klacht. Ze veegde het stof van haar rok en wachtte. Een briesje deed haar haar opwaaien. Achteloos pakte ze de losse plukken vast en hield ze uit haar gezicht. Dom stak zijn kop omhoog en balkte toen de vreemdeling vlak achter haar wagen de teugels inhield en hen in een stofwolk hulde.

'Ho.' De man op de bok torende hoog boven haar uit. Hij raakte de brede rand van zijn hoed even aan, maar zette hem niet af. De schaduw ervan bedekte zijn hele gezicht, op het puntje van zijn kin en een pluk lichtbruin haar die brutaal op zijn schouder hing, na.

Carina tuurde omhoog met een hand boven haar ogen. *'Goedemiddag.'* Ze liet haar stem krachtig klinken. Als het op handelen aankwam zou ze zich niet weer beet laten nemen.

‘Problemen met de wagen?’ Zijn stem was van zichzelf al krachtig.

‘Een gebroken wiel.’

De man wierp een vluchtige blik op het kapotte wiel, keek toen naar de omhoog lopende weg en de steile ravijnhelling links van hen. ‘Slechte plek.’

Carina knikte naar de vracht die achter hem lag. ‘Hebt u een reservewiel?’

‘Niet die maat.’

Ze zag het verschil tussen zijn immense wielen en die van haar wagen en de moed zonk haar in de schoenen. Maar misschien kon er iets anders gedaan worden, een reparatie, een ...

Hij kwam van de bok af en liep naar de wagen toe om de schade wat beter te bekijken. Zijn hand vond de verkleuring op de velg waar de breuk was ontstaan. ‘Dat was een slecht wiel.’

‘De man die me de wagen verkocht was *disonesto*. Een opplichter.’

De vreemdeling stond op en Carina kon zijn gezicht even zien, stoppelig en met een grote snor tot aan zijn kaak. Toen hij zijn hoed wat naar achteren tikte en met zijn mouw langs zijn voorhoofd wreef, zag ze nog net voor hij zich omdraaide dat hij grijze ogen had.

Hij liep naar de voorkant van de wagen en keek naar de weg die verder omhoog voerde. Hij gaf Dom een klopje en aaide hem zachtjes over zijn snuit. Hij merkte zijn naar buiten gedraaide poten en zijn hijgende ademhaling op. ‘Uw muilezel had u ook niet langer kunnen trekken. Niet tot aan de top.’

‘Hij is erg sterk.’

Hij ging er niet op in en keek opnieuw naar de weg. ‘Uw man had u hier niet alleen moeten laten, zelfs niet om hulp te halen. Dit is nou niet bepaald een beschaafd gebied.’

Carina rechtte haar rug. ‘Ik reis alleen.’ Dat zou haar geloofwaardiger maken en haar op gelijke voet met hem brengen. Ze zou hem niet vertellen dat haar eigen vader haar naar San Francisco had gebracht en haar aan de hoede van Guido en Antonia Mollica had toevertrouwd, die door hun huwelijk familie waren geworden van de Ghirardellis. Samen hadden ze de lange, saaie treinreis naar Salt

Lake City gemaakt. Daar was ze overgedragen aan Anna en Francesca Bordolino, ongetrouwde tantes van mama's kant. Ze gingen met de Union Pacificspoorlijn naar Cheyenne en toen met de Kansas Pacificspoorlijn naar Denver. Pas toen had ze een vervoermiddel moeten zoeken om haar naar het einde van deze ellendige weg te brengen. Maar dat hoefde deze man allemaal niet te weten.

Carina stak haar hand uit. 'Miss Carina Maria DiGratia.'

Hij maakte geen aanstalten die te pakken en keek haar uitdrukingsloos en een beetje duister aan.

Ze voelde zich dom en trok haar hand terug. Ze wees naar haar vracht. 'Hoeveel kost het om dit te vervoeren?'

Hij wreef met de rug van zijn hand over zijn kin en liep toen langs haar heen naar de wagen. 'Zoals u kunt zien, Mrs... Miss DiGratia, is mijn wagen volgeladen. Meer kunnen mijn paarden niet aan.'

Dus hij wilde onderhandelen. *Bene*, dan zou ze onderhandelen. Carina liep naar het zwarte span. Hun halzen dampen van het zweet, maar hun oren stonden rechtop en rond hun donkere ogen was niets wits te zien. Het waren werkpaarden, en goede ook. 'Ze lijken me gezond en sterk genoeg.'

'Dat zijn ze ook. En dat wil ik graag zo houden. Wat is het belangrijkste dat u bij u hebt?'

Carina draaide zich om naar haar eigen wagen. Ze bekeek de koffer, de schommelstoel, het opgerolde beddengoed en het veren matras, vastgebonden met een touw, haar sierlijke ijzeren bed, de kisten met boeken, serviesgoed, pannen, ingeblikte tomaten en ronde kazen, het zilver van haar *nonna* en de leren tas. Automatisch greep ze naar de laatste en pakte toen ook nog haar reistas met rozenprint.

Hij had één ding bedoeld, maar ze was zo slim om er twee te pakken. Hij zei er niets van en dat gaf haar moed. Misschien kon ze het van hem winnen. Hij pakte de leren tas, zwaaide hem omhoog en propte hem achter de bok.

'Voorzichtig ...'

Als hij het al hoorde liet hij daar niets van merken. Hij mikte de reistas op de bok en hees haar met eenzelfde zwaai omhoog. Vanaf haar hoge zitplaats zag Carina hoe hij Dom bij de teugels pakte,

langs de rand van de afgrond leidde en het dier aan de achterkant van zijn wagen vastbond. Ze veronderstelde dat de grens van liefdadigheid bij deze man nu wel bereikt was. Nu zou hij gaan onderhandelen over de rest.

Ze zou hem de eer laten; anders klonk ze te begerig. Maar hij zei niets en liep naar de voorkant van haar wagen, waar hij de wielen naar links draaide. Toen liep hij om de wagen heen naar de achterkant. Zijn stille vastberadenheid bracht haar in verwarring.

Ze vond het vreselijk dat zij de onderhandelingen moest beginnen, maar hij liet haar geen keus. 'Zullen we nu bespreken wat het kost om de andere dingen te vervoeren?'

'Nee.' Hij zette zijn schouder tegen de achterkant van de wagen, tilde en duwde, terwijl hij flink kracht zette, en ontspande zich weer wat toen de wagen in beweging kwam.

Plotseling besepte ze waar hij mee bezig was. 'Nee! Stop!'

Carina sprong van haar zitplaats naar beneden, kwam op haar knieën in het stof terecht en haastte zich naar de kant van de weg op het moment dat haar wagen de helling afstortte. Hij raakte een richel en viel in stukken uiteen. Haar bezittingen rolden tuimelend in de richting van de kreek. De strohoed zweefde door de lucht, de ecrleurige linten er fladderend achteraan. Het duizelde haar en ze voelde de pijn in haar hart terwijl ze daar stond, ademloos en geschokt.

'Ho.' De man die deze vernieling aangericht had pakte haar arm en trok haar naar achteren toen het losse grind onder haar voeten vandaan gleed.

Kwaad worstelde ze zich los. Plotseling overwon de woede de pijn. '*Sciocca!* Dwaas! U hebt ervoor gezorgd dat ik alles wat ik bezat ben kwijtgeraakt!' Haar opgeheven vinger zette haar beweging kracht bij. 'Ik heb zelfs geen schone kleren meer!'

'Dan had u de koffer moeten kiezen.' Hij draaide zich om en liep naar zijn wagen.

Nu leek ze echt weer op een tijger. Ze tilde haar rok een stukje op en volgde hem snel, heftig gebarend vlak voor zijn gezicht. 'Hoe kon ik weten dat u mijn bezittingen de helling af zou gooien?' Ze kon de gedachte aan haar spullen die daar in stukken en brokken beneden te pletter waren geslagen niet verdragen. Ze dacht er

alleen maar aan dat ze deze ... *briccone*, deze schurk, er flink van langs wilde geven.

Hij keek haar amper aan. 'U blokkeerde de weg. Ik moet mijn vracht afleveren.'

Hoe durfde hij? Mama's schommelstoel, haar boeken, alles wat genoeg voor haar betekende om helemaal vanuit Sonoma in Californië mee te nemen naar Crystal waar ze haar droom wilde verwezenlijken ... Van pijn kon ze geen antwoord bedenken, er kwam alleen een snik uit haar keel.

Hij wilde haar weer op de bok van de wagen hijsen, maar ze duwde zijn hand weg.

Onaangedaan gebaarde hij naar de zitplaats. 'U kunt maar beter meerijden.'

'Nee, *grazie*.' Ze perste de woorden tussen haar op elkaar geklemde tanden door.

Hij keek naar de weg achter zijn wagen en haalde zijn schouders op. 'Ga uw gang.' Hij liep naar de achterkant en maakte Dom los; zijn zadel was natuurlijk met de wagen verdwenen. De muilezel droeg alleen een hoofdstel en keek haar treurig aan, alsof het zijn schuld was. De man reikte haar de teugel aan. 'De postkoets zal er zo zijn. Ik zou niet te lang wachten.'

Bene! Hij gaf nog advies ook? Opnieuw dreigden er tranen van woede. Ze pakte de teugel en keek wanhopig naar Doms hoge rug. In haar rok, zonder opstapje ... De man bukte en maakte met zijn handen een kom. Met genoegen stapte ze er in, wensend dat ze hem een trap kon geven.

Carina zat schrijlings met de teugels in haar handen te wachten terwijl de vrachtrijder weer op de bok van zijn wagen klom en naar zijn paarden floot. Te laat, toen het stof al opwaaide en haar omhulde, realiseerde ze zich dat ze een fout maakte. Naar adem snakkend herinnerde ze zich de tassen die slordig achter zijn zitplaats waren gepropt. 'Wacht! Stop!'

Door het gekraak van de wielen, het geratel van het tuig en het geklepper van de hoeven hoorde hij het niet. Of misschien wilde hij het wel niet horen. Ze draaide zich om en zag dat de postkoets net aan de nauwe klim begonnen was. Het dak zat vol met mensen, allemaal mannen, en ze ging ervan uit dat de zitplaatsen binnenin

ook wel bezet zouden zijn. Toen de koets dichterbij kwam kon ze beter zien wat voor mannen erop zaten: ruwe, verformfaaide mannen. Nu begreep ze wat de vrachtrijder had bedoeld.

Met geen andere keus dan hem door de stofwolken heen te volgen, bracht ze de muilezel in beweging met haar hielen. Dom zwoegde de kronkelige weg verder omhoog. Geduldig, vastberaden en volhardend. Dom was helemaal met haar mee uit Sonoma gekomen. Eerst met de trein van het wijnland naar Denver en daarna de bergen in, terwijl hij zonder tegensputteren de kleine wagen, die eigenlijk te zwaar was voor maar één dier, vooruittrok. Nu klampte ze zich gespannen met haar hielen aan hem vast.

Voorbij de bocht zag ze een paar meter lager het kadaver van een paard liggen, de ribben waren gebleekt door de zon en de huid hing er in lappen bij. Ze huiverde en keek de andere kant op, dankbaar dat Doms kracht haar nog nooit in de steek had gelaten. De muilezel zwoegde verder, hoewel iedere stap een last was en iedere ademhaling een worsteling.

Ze spoorde Dom aan. De weg liep nu iets naar beneden, maar werd slechter begaanbaar door de rotsige keien die uit de witte aarde omhoog staken. De paarden voor haar, die de volgeladen wagen trokken, vertraagden hun tempo. De koetsier spoorde ze met luide stem aan, maar gebruikte de teugels of de zweep niet. Dit was haar kans. Carina kwam naast hem rijden.

‘Stop. Wacht even. U hebt mijn tassen.’ Ze wees naar de zitplaats naast hem.

Hij keek over zijn schouder alsof de tassen uit zichzelf op de wagen waren geklommen en liet zijn paarden halt houden. Met een snelle beweging sgorde hij de reistas los en gooide hem naar haar toe. Ze wist hem met een stevige bons tegen haar borst te vangen en keek daarna omhoog terwijl hij zich klaarmaakte om de volgende er achteraan te smijten.

‘Niet gooien.’ Net als haar moeder wist ze in dat met mediterrane heftigheid gegeven bevel generaties van invloedrijke Italiaanse vrouwen te laten doorklinken, wat geen enkele man kon negeren.

Hij boog zich naar voren met de tas en ze griste hem uit zijn handen. ‘Dank u.’

‘Weet u zeker dat u niet mee wilt rijden?’

Ze had nu al pijn omdat ze zonder zadel op Doms benige ruggengraat zat. Maar ze schudde haar hoofd en propte de tassen voor zich op de schoft van het muildier. *Laat je pijn en woede niet zien. Laat hem helemaal niets zien. En huil vooral niet.* Ze stak haar kin naar voren. 'Nee, ik wil niet meerijden. Maar ik ga wel vóór u rijden, want ik laat minder stof opwaaien.'

Hij ging weer zitten en liet haar zonder iets te zeggen passeren. Nu hoefde ze alleen nog maar de weg te volgen. Ze was haar spullen dan wel kwijt, maar haar doel was ze nog steeds niet uit het oog verloren. Zat er geen koopakte in haar tas en was er geen toekomst die barstte van de mogelijkheden? Met een duwtje van haar hielen spoorde ze Dom aan, verder naar boven, steeds dichterbij de hemel toe en ten slotte de bocht om naar het hoogste punt van de bergpas.

Carina hield haar adem in bij het zien van de majestueuze pracht voor haar. De hele vallei, omgeven door bergen, lag open. Een met sneeuw bedekte top weerkaatste in het spiegelgladde meer dat eronder lag, ieder detail exact weergegeven. Helder groene vegetatie bedekte de voet van de bergketen en ging over in de donkere bergspleten vol dennenbomen. Het was van een zo pure schoonheid dat haar ademhaling ervan stokte en haar woede weer plaats maakte voor haar zachtere karaktertrekken.

Dom boog zijn kop om van het gras naast de weg te eten, maar Carina kon haar ogen niet van het uitzicht losmaken. Een plek als dit had ze nog nooit gezien. Dit zou haar thuis worden. Deze schoonheid was meer dan genoeg om alles wat ze kwijt was geraakt te compenseren. Dit was absoluut de plek van haar dromen.

Ze trok aan de teugels en liet Dom in een kalm tempo verdergaan. Dit moest Mount Pointe zijn en volgens haar reisboek lag Crystal niet ver voorbij het meer. Ze monterde op bij de gedachte dat ze haar bestemming nu spoedig bereikt zou hebben. Misschien kon ze het verlies van haar bezittingen nog ergens op verhalen. Misschien kon ze de vrachtrijder voor de schade laten opdraaien. Maar ze voelde een pijscheut toen ze beseftte dat ze meer dan alleen spullen was verloren. Ze was ook haar tastbare herinneringen kwijtgeraakt.

Maar ze was niet alles verloren. Ze drukte de leren tas stevig tegen haar borst. Ze had hem bijna achtergelaten, bijna achter moeten laten, maar ze had het niet gekund. Het was dwaas, alsof je een gloeiend kooltje vastpakte. Maar ze hield het vast en liet het branden.

De twee daaropvolgende uren ging de weg naar beneden, de vallei in. Ondanks haar ongemakkelijke houding bleef ze verlangend om zich heen kijkend. Ze dronk het landschap in als een wondermiddel, een medicijn voor haar verlies en haar woede. Zelfs Dom leek het te voelen en knikte onder het lopen met zijn kop. De lucht, die nu niet ijl meer was, was heel erg helder en werkte heilzaam op haar geest en longen. O, ze had de juiste keuze gemaakt. Ondanks alle tegenslag.

Maar toen ze het meer achter zich had gelaten en door een vallei in een kloof weer omhoogklom, hield ze verbijsterd haar muilezel in. De naakte hellingen voor haar zagen er obsceen uit, de bomen waren omgehakt en weggesleept naar een warboel van dakplaten, doek en stof die alleen maar Crystal, Colorado, kon voorstellen. Het was veel en veel erger dan Fairplay, waar ze de nacht hiervoor had doorgebracht en waarvan ze gedacht had dat het in geen verhouding kon staan met de stad die haar vandaag zou begroeten.

Carina staarde er ongelovig naar. In tegenstelling tot de plaatjes in haar reisboek was Crystal een open wond in de opengereten berghelling. Een litteken, een verminking. Het voelde haast alsof haar een wond was toegebracht. Hoe kon dit de plek van haar dromen zijn? De parel – gehavend, verguisd, smerig. Ze voelde de gulzige modder van de mijnschachten en afgravingen, de infectie die binnen was gedrongen en het hart van de berg had aangetast.

Ze voelde zich naakt en uitgekleeft, net als de hellingen. Deze ... verfoeilijkheid ... was niet wat haar tweeduizend kilometer ver van Sonoma in Californië hierheen had gelokt. *Wat heb ik mezelf voorgeschieden?* Dit was geen plaats voor dromen. Het was een regelrechte nachtmerrie. En voor het eerst twijfelde ze aan haar gezonde verstand.

Twee

Kan een vijand ooit zoveel pijn veroorzaken als een vriend?

– Rose

Terwijl Carina geschokt stond te talmen, haalde de vrachtrijder haar in. Hij reed haar zonder een woord te zeggen voorbij en passeerde de eerste hutjes en tenten langs de kreek. Ze hapte opnieuw stof toen hij om de boomstronken in de weg heen manoeuvreerde. Overall waren de restanten te zien van bomen die waren gebruikt om schachthuisjes en mijnbouwwerken op de helling en houten hutjes, winkeltjes en hoge gevels in de hoofdstraat te bouwen.

Zo goed en zo kwaad als ze kon volgde Carina hem, langzaam, want de weg was vol muilezels, wagens en spannen. Het was een ongelooflijke herrie na de stilte van de bergen. Ze snakte naar adem door het stof, hoewel dat nog wel meeviel vergeleken met alle stank die op haar afkwam. Met een plotselinge ruk hield ze halt toen de vrachtrijder voor haar achter een groep balkende muilezels tot stilstand kwam. Ze waren kleiner dan Dom en vals.

‘Schiet op!’ Hij zwaaide met zijn hoed naar de beesten en ze sprongen schichtig opzij zodat hij er langs kon.

Carina beseftte dat hij haar beste kans was en bleef dicht achter hem. Terwijl ze zich een weg vooruit baanden, grijsde de muil-dierdrijver zijn tanden bloot naar haar en klakte met zijn tong. Ze keek snel van hem weg naar de gebouwen die langs de weg stonden. Twee waren er van baksteen – het Crystalhotel en de Mijnwerkersbank. Een paar waren er van steen, de rest van hout met dakplaten.

Ze had alle tijd om ze tot in detail te bekijken toen het verkeer op straat weer vastliep. Ze kon beter gaan lopen. Haar blik gleed langs de uithangborden en ze vond een stalhouderij aan de overkant van de weg. Ze liet Dom keren en spoorde hem aan, terug door de menigte naar het andere eind van de straat. Een jongen met vet haar stond in de deuropening te wachten. Hij nam Dom en haar betaling mee naar binnen. Ze zou hem hier niet lang achterlaten, alleen tot ze haar huis had gevonden en wist of er een afdak voor een muil-ezel was. Ze stond op straat tussen haar tassen en stopte haar oren dicht tegen het lawaai, maar realiseerde zich toen dat er niets tegen te doen was.

Ze liet haar handen weer zakken en overdacht haar situatie. Aan de overkant van de straat stonden de belangrijkste gebouwen en daarachter bevonden zich de wat meer permanent uitziende huizen. Daar zou ze haar huis waarschijnlijk wel kunnen vinden, niet tussen de hutjes en tenten die aan weerszijden van de snelstromende kreek stonden.

Carina greep haar tassen en stortte zich in de massa die de straat bevolkte. Behalve Engels hoorde ze flarden van Duits, Spaans en Italiaans – hoewel het laatste klonk als de minder bekende zuidelijke dialecten *abruzzesi*, *ciociari* en Siciliaans. Maar ze keek niet op of om, zelfs niet toen ze het voetpad aan het eind van de straat bereikt had. Gelukkig had ze de tegenwoordigheid van geest gehad om haar reistas te pakken, want anders hadden de koopakte, de sleutel en haar bankbiljetten nu bij al haar andere spullen op de bodem van het ravijn gelegen.

Briccone! Ze onderdrukte een duistere gedachte over de vrachtrijder en drong tussen de ongewassen lichamen door die zich door de deuropeningen van bars naar binnen persten. Ze telde er drie op een rij: Boises biljart, De gulden pantoffel en een die Emporium werd genoemd en waar het stonk. Erachter bevonden er zich nog meer en er waren ook speelhallen. Haar tanden klapten op elkaar toen ze in het voorbijgaan plotseling zo'n duw van een man kreeg dat ze bijna geen adem meer kon halen.

'Pardon.' Hij had het woord nog niet gezegd of hij was alweer verdwenen, opgeslokt door de bonte verzameling jassen, vilten hoeden en linnen broeken.